

ahven.net

*"KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS"*

Yhteisäluelain uudistus & muut ajankohtaiset lakiasiat

Rasmus Åkerblom
lakimies
Kalatalouden keskusliitto

Sisältö

- 1.9.2026 astui voimaan nippu muutoksia yhteisalueilla.
 - Muutokset koskevat kokousten kutsumista, kokousten järjestämistä ja sääntöjen suhdetta lainsäädäntöön.
 - Mitä ja kuinka päätetään?
 - Pahimmat sudenkuopat?
 - Miten valmistautua ongelmiin käytännössä?
- Vesilain muutokset
- Loppuvuodesta odotettavissa

Yhteisäluelain uudistus 1.9.2026

Kutsuminen jatkossa

- Osakaskunnan kokouksen kutsumista koskeva muotoilu on tähän asti säilynyt muuttamattoman vuodesta 1989 lähtien.
 - Vanhatava muotoilu on tuottanut vuosien varrella useita kyselyitä ja ongelmatilanteita.
- Jatkossa lainsäädäntö mahdollistaa, että kutsu osakaskunnan kokoukseen toimitetaan kaikille osakkaille lähetettävällä kirjeellä tai julkaisemalla kutsu yhdessä tai useammassa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Kutsu voidaan toimittaa myös sähköpostitse tai muuta tietoliikenneyhteyttä käyttäen sellaisille osakkaille, jotka ovat ilmoittaneet tietoliikenneyhteyden kutsun toimittamista varten. Järjestäytyneen osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että kokouksesta tiedotetaan osakkaille muulla luotettavalla tavalla.
 - Mikä siis oikeastaan muuttui?

Käytännössä - järjestäytyneet

- Tämä tarkoittaa, että järjestäytyneellä osakaskunnalla on mahdollisuus täydentää kutsumista koskevaa sääntöjensä kohtaa ilman sääntömuutosta niin, että kutsu voidaan toimittaa myös sähköpostitse tai vastaavalla tavalla sellaisille osakkaille, jotka ovat ilmoittaneet tietoliikenneyhteyden kutsun toimittamista varten. Osakkaan on itse huolehdittava, että kutsua varten toimitettava sähköinen osoite olisi osakaskunnan tiedossa.
- Selventää osakkaan vastuuta ilmoittaa yhteystietoja tämänhetkisen tiedon valossa.

Käytännössä - järjestäytyneet II

- Järjestäytyneen osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että kokouksesta tiedotetaan osakkaille muulla luotettavalla tavalla tarkoittaa, että mikäli lehti-ilmoitus hautaan korvata omalla nettisivulla ilmoittamalla, sen tulee ilmetä säännöistä. Samalla on huomioitava, että mahdolliset ilmoitustauluilla ilmoittaminen tai vastaavat vaatimukset, joita esiintyy vanhoissa säännöissä, tule edelleen huomioida.
 - Eli ne AVI:n tulkinnan perusteella tehdyt muutokset saatettiin käytännössä lakiin.

Käytännössä - järjestäytymättömät

- Järjestäytymättömien osakaskuntien osalta noudatetaan jatkossa lain kirjausta kutsumistavoista. Lisäksi lakiin nostettiin kirjaus nykyisestä oikeudentilasta tilanteissa, jossa kukaan osakkaista ei halua huolehtia järjestäytymättömän osakaskunnan kokouksen koolle kutsumisesta, joku osakkaista voi valtuuttaa haluamansa tahon toimimaan puolestaan. Yllä kerrotut muutokset astuvat voimaan 1. päivä syyskuuta 2026 alkaen.

- Määräaika pysyy samana 14 päivänä ja useampaa yhteisomistajaa koskeva tilanne samoin.

Pahimmat sudenkuopat?

- Tiedottaminen - ymmärrys - hyväksyttävyys
 - Osakkailla oikeus vaatia etäkokouksia vasta 1.9.2027 alkaen
- Kutsuminen - miten se tehtiinkään? -> **Säännöt ja yhteisaluelaki**
- Osakaskunnan kokouksessa saadaan päättää vain niistä asioista, jotka kokouskutsussa on mainittu.
- Unohdetaan, että osakaskunnan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous.
 - Hoitokunnan, toimitsijan tai siihen määrätyn henkilön tehtävänä on huolehtia osakaskunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä muusta käytännön toiminnasta.
 - Poikkeaminen mahdollista vain kaikkien osakkaiden yksimielisellä päätöksellä.

Uudistus sisältää yhden ongelman

- Osakaskunnan säännöt 18 §
- 1 mom 7 kohta
 - *tilikausi ja tilinpäätös noudattaen, mitä kirjanpitolaissa [\(1336/1997\)](#) säädetään*
- *Osakaskunnan sääntöihin sisältyvän tämän lain 18 §:n vastaisen määräyksen sijasta noudatetaan tätä lakia, jollei tästä laista johdu muuta. Lainvastaisiksi jääneet sääntöjen määräykset on uusittava lain mukaisiksi viimeistään, kun säännöt muutoinkin seuraavan kerran toimitetaan vahvistettavaksi 18 §:n mukaisesti.*
- Ongelma on, että tämä on seurausta maa- ja metsätalousvaliokunnan muutoksesta, jossa sivuutettiin niin LVV:n kuin KKL:n esittämät huomiot.
 - Tosiallinen heikennys, koska jatkossa kokouksia ei voida järjestää useamman vuoden välein.

Miten valmistautua ongelmiin käytännössä?

- Tiedottaminen - ymmärrys - hyväksyttävyys
- Säännöt - onko niitä?
 - Miltä ajalta säännöt ovat?
 - Kuinka hyvin ne vastaavat yhteisaluelakia?
 - Mitä kutsumisesta sanotaan?
- Osakasluettelo
 - Miten ajantasainen se on?
- Kokouskäytänteet, tuntekaa sääntönne ja yhteisaluelaki
 - Rutiinien tarve, kun tulee yllättäviä tilanteita.

Toimivalta päätöksenteossa

- Osakaskunnan päätösvaltaa käyttää edelleen osakaskunnan kokous.
- Eikä hoitokunnan tai toimitsijan asemaan tule muutoksia.
- Edustajistot ovat tällä lainmuutoksella poistettu laista. Näitä ei tiedetä käytetyn yhdessäkään osakaskunnassa, mutta ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain nojalla perustetut edustajistot voivat jatkaa toimintaansa ja tehdä toimivaltaansa kuuluvia osakaskuntaa velvoittavia päätöksiä 31 päivään joulukuuta 2027.

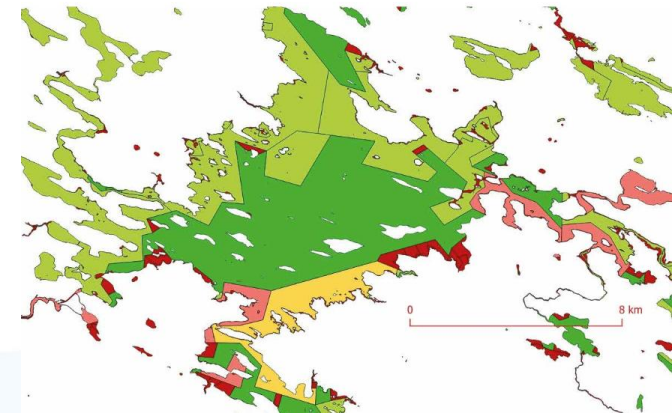
VOKE II tuloksia

- Esiteet julkaistu osakaskuntatoimintaa aprikoivien tueksi.
- Sopimusmalleja koottu ja kysyttäessä käytettävissä.
- Muiden toimintamallien osalta on todettava, että yhdistyspohjaisia on useampia, sopimusratkaisuja niinikään.
 - Kaikissa sama ongelma osakkaiden päätäntävällän säilyminen pitkällä aikavälillä.

VOKE -
Vesialueen omistuksen
kehittämishanke 2024
- Hankeraportti

Risto Vesa, Kalatalouden Keskusliitto

Vesilain muutokset

- **NS nollavelvoitemuutos:** käytännössä vesitetty hallituksen esitys vesittyi entisestään perustuslakivaliokunnan käsittelyssä.
 - Lupien nauttiman suoja jatkuu kuten aikaisemmin, eikä punnintaa eri omaisuudenlajien suojan välillä tehdä ylipäätään.
- **NS lupapoikkeamahanke:** keskustelu on edelleen vesivoiman luvanhaltijoiden ja maanomistajien kärsimien haittojen ympärillä, mitä tulee vahinkoihin.
 - Tätä kirjoitettaessa esityksen lopullinen muoto ei ole selvillä.

Odotettavissa syksyn mittaan

- **Kalastuslain muutos:** Yleiskalastusoikeudella tapahtuvan ammattikalastuksen kiello ja vapaa-ajankalastajien saalin myyntikiellon laajentamine.
 - Julkisuudessa esillä ollut vastustus saaliin myyntikiellolle, tulee nousemaan esille eduskuntakäsittelyssä.
- **Verolainsäädäntö:** Kalastus ja - luvat mukaan liikuntaedun piiriin.

ahven.net

*”KALATALOUDEN KESKUSLIITTO -
HYVINVOIVAT KALAVEDET JA KESTÄVÄ
KALASTUS”*